

Samen sterk Het Hogeland

Het sociaal domein in beweging, transformatie in 2026 en verder

Woord vooraf

Voor u ligt het investeringsvoorstel *Samen sterk Het Hogeland*. Dit voorstel gaat vooraf aan een actualisatie van het beleidsplan *Naar een nieuw Sociaal Domein* dat in 2026 op stapel staat voor de periode richting 2040. Dit investeringsvoorstel is de eerste stap binnen een breder ontwikkelpad voor de komende jaren die we als sociaal domein van Het Hogeland samen met de andere gemeenten, landelijk en regionaal, zullen nemen. De actualisatie van het beleidsplan volgt in 2027. Daarin besteden we aandacht aan onze visie op de samenleving, een analyse van onze uitdagingen als gemeente en hoe we daaraan werken. We kunnen echter niet wachten met de eerste stappen die juist de komende 4 jaar noodzakelijk zijn. Deze stappen staan beschreven in dit voorstel. De besluitvorming in de regio zorgt ervoor dat wij nu moeten handelen om de regionale inkoop jeugd te laten landen. De implementatie van de basishulp jeugd moet starten medio 2027.

Landelijk wordt er ingezet op een beweging die vraagt om een andere manier van werken én dus om een andere verantwoordelijkheid en rol van gemeenten. De Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), het programma Wonen Zorg Ondersteuning (WOZO) vragen om versterking van de wijze waarop wij onze inwoners ondersteunen. Al deze landelijke kaders landen in het convenant 'Stevige lokale teams', welke door de VNG namens alle gemeenten is getekend.

Het gaat daarbij om: meer inzet op preventie, het versterken van de veerkracht en eigen kracht van inwoners en leefgemeenschappen, normaliseren waar het kan en passende hulp bieden waar nodig. Van gemeenten wordt verwacht dat zij beschikken over goed toegankelijke, stevig gepositioneerde lokale teams die integraal samenwerken en effectief schakelen met partners, in het bijzonder met organisaties en inwonersinitiatieven binnen de sociale basis. Voor Het Hogeland zien we daarmee een duidelijke relatie met de ontwikkeling van het gebiedsgericht werken, waarop wij aansluiten.

Versnelling op jeugd

In het regionale overleg RBOJ¹ is het langjarig perspectief jeugdregio Groningen vastgesteld, waarmee we ons als Groninger gemeenten gecommitteerd hebben aan de doorontwikkeling van de jeugdzorg. Afspraak daarbinnen is de gezamenlijke inkoop van hoog specialistische jeugdhulp (HSJ) en aanvullende hulp in de periode tot 2030. Lokaal gaan we daarnaast vanaf nu tot medio 2027 de basishulp jeugd en gezin aanbesteden. Alle drie elementen leiden tot een wijziging van het zorglandschap dat beter aansluit op de behoefte van jeugdigen. Voorwaarde om deze inkoop te laten landen is dat de lokale teams hierop aansluiten. De werkwijze van stevige lokale teams voldoet hieraan en is een opgave die in iedere gemeente tot aanpassingen van de werkwijze van de IST's leidt. Daarom is het noodzakelijk nu te werken aan de realisatie van stevige lokale teams.

Transformatie sociaal domein in Het Hogeland: meer sturing en meer grip

Daarnaast dragen de inspanningen en investeringen binnen het sociaal domein en de bedrijfsvoering bij aan het krijgen van meer sturing en meer grip. We kiezen voor een duurzaam strategisch partnerschap met maatschappelijke organisaties.

Vanuit onze gemeentelijke sturingsvisie kiezen wij ervoor om onze rol als opdrachtgever nadrukkelijker in te vullen. Niet door meer controle, maar juist door intern en samen met onze partners duidelijke maatschappelijke doelen te formuleren, resultaten te volgen, van elkaar te leren en waar nodig gezamenlijk bij te sturen. Dit samenspel is nodig, ook omdat we als gemeente zelf uitvoerder van taken zijn.

Daarmee ontstaat ook iets wat de afgelopen jaren vaak als lastig is ervaren: meer grip. Grip op maatschappelijke impact én grip op de ontwikkeling van de kosten. Niet doordat wij vooraf alles kunnen voorspellen, maar doordat wij steeds beter inzicht krijgen in wat werkt, waarom het werkt en welke effecten beleidskeuzes hebben. Informatiegestuurd werken vormt hierin een belangrijke

¹ RBOJ: Regionaal Bestuurlijk Overleg Jeugd.

bouwsteen en is nodig om deze grip op impact en kosten te krijgen. Door financiële informatie, uitvoeringsgegevens en maatschappelijke resultaten met elkaar te verbinden ontstaat een lerende werkwijze waarin we onze keuzes steeds beter kunnen onderbouwen. Dat geeft steeds meer comfort, zowel voor de uitvoering als voor ons als college.

Tenslotte

Met *Samen sterk Het Hogeland* zetten we eerste stappen die noodzakelijk zijn voor het vervolg van de transformatie in het sociaal domein. Deze vervolgstappen vragen om een incidentele financiële impuls voor de komende jaren. Deze incidentele investering betreft niet alleen het sociaal domein. De middelen worden ook benut voor onze bedrijfsvoering, zodat zij de uitvoering van *Samen sterk Het Hogeland* zo optimaal mogelijk kunnen faciliteren. Een deel van de gevraagde investering kan gefinancierd worden met het resterend budget van het programma Transformatie sociaal domein. Aanvullende benodigde financiën worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Wij zijn ervan overtuigd dat deze investering een eerste stap is richting een toekomstbestendig sociaal domein. Door de sociale basis te versterken, ondersteuning dichterbij inwoners te organiseren en duurzame samenwerking aan te gaan met strategische partners, bouwen wij aan een eenvoudiger en beter bestuurbaar zorglandschap. Tegelijk zijn dit de eerste stappen waarin we toewerken naar een nieuwe manier van werken waarin we met steeds betere sturingsinformatie onze beleidskeuzes de komende jaren kunnen bijstellen. We doen dit terwijl de samenleving constant verandert. Dit vraagt om een koersvaste en tegelijkertijd lerende overheid, die uitgaat van partnerschap en het faciliteren van de professionals die de contacten hebben met onze inwoners.

Karen Hansems
Bernd de Jong
Sarah Spinder

1. Inleiding

Begin 2021 is het *Koersdocument Transformatie sociaal domein 2020 – 2030* vastgesteld. In dit document is het hoofddoel voor de komende 10 jaar vastgelegd: het realiseren van een maatwerkgericht, nuchter en solide sociaal domein. Om dit doel te bereiken wordt ingezet op vier strategische doelen: Meer veerkracht, Meer preventie, Meer maatwerk en Meer innovatie. Deze vier doelen zijn nader uitgewerkt in het beleidsplan *Naar een nieuw sociaal domein*, dat is vastgesteld in 2022 en de periode tot en met 2026 beslaat. In deze notitie kijken we eerst terug naar de afgelopen periode waarin we met een programma Transformatie Sociaal Domein hebben gewerkt aan de beweging in het sociaal domein. Daarnaast geven we aan welke concrete stappen noodzakelijk zijn voor het vervolg van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein en vertalen we deze naar een budgetaanvraag voor de periode van 2026 t/m 2030.

1.1 Terugblik programma Transformatie Sociaal Domein (TSD)

Het college heeft in 2023 gekozen om de transformatie in de vorm van een programma te gieten: programma Transformatie Sociaal Domein, hierna genoemd programma TSD. In het programma TSD worden verschillende projecten en activiteiten in samenhang uitgevoerd, waarbij gericht gestuurd kan worden op de realisatie van een maatwerkgericht, nuchter en solide sociaal domein.

Na de vaststelling van het Koersdocument (2021) en het integraal beleidsplan (2022) is in 2023 op basis van de bestuursopdracht gewerkt aan de inrichting van het programma TSD. Het college en de raad hebben in 2023 het programmacontract vastgesteld. De raad heeft voor de duur van haar zittingsperiode (tot Q2 2026) ruim € 4 miljoen ter beschikking gesteld via een trekkingsrecht uit de reserve sociaal domein voor de uitvoering van het programma. Het was toen al duidelijk dat de ontwikkeling van het sociaal domein een continu proces is. Het programma zorgt voor sturing op een gefaseerde periode, zodat tussentijds rekening kan worden gehouden met nieuwe ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op de uitvoering. Het budget TSD is later ook aangemerkt als cofinanciering voor de Regiodeal. Vanaf 1 januari 2024 werd het programma TSD uitgevoerd.

1.2 Wat waren de feitelijke doelen en wat is door het programma TSD bereikt?

De visie 'De inwoner staat centraal in een gemeenschap waar je elkaar helpt' is destijds geconcretiseerd in vier strategische programmadoelen die gekoppeld waren aan het *Koersdocument Transformatie sociaal domein 2020 – 2030*.

Het overzicht hieronder laat zien wat er binnen die doelen is bereikt.

Programma TSD	Feitelijke doelen	Wat is bereikt
Meer Veerkracht Door samen te werken aan krachtige gemeenschappen, zorgen we met elkaar dat iedereen mee kan doen.	1. Meer dorpen hebben een dorpsritselaar voor domein overstijgende samenwerking (DOS) 2. Meer dorpen hebben ontmoetingsplekken die het informele netwerk van ondersteuning versterken 3. Meer dorpen hebben een plan om elkaar te helpen	I. Opgeleverde inventarisatie inwonersinitiatieven II. Vier kansrijke inwonersinitiatieven doen mee aan DOS III. Mantelzorgapp Valtes in gebruik genomen IV. Ontwikkeling naar Plan van aanpak vrijwillige inzet opgestart
Meer Preventie Wij werken samen met en in het voorliggend veld aan preventie en de versterking van de zelf- en samenredzaam-	1. Het voorliggend veld is beter op orde vanuit de vragen en behoeften van inwoners 2. Preventie is meer verankerd in de samenwerking met en in het voorliggend veld 3. Bestaanszekerheid van inwoners is meer toegenomen	I. NPG subsidie Kansen voor Kinderen toegekend, projectvorm verkend II. Twee huisartsenpraktijken zijn gestart met Welzijn op Recept

heid	4. Het (weer of langer) zelfstandig wonen van inwoners is beter georganiseerd	
Meer Maatwerk De inwoner staat centraal in onze dienstverlening	1. Inwoner centraal is meer de praktijk van en geborgd in onze dienstverlening 2. De ervaringen van onze inwoners worden meer gebruikt voor verbeteren van onze dienstverlening 3. Het integraal werken vanuit de inwoner centraal is beter gefaciliteerd	I. Plan van aanpak doorbraakmethode opgeleverd voor op te starten project II. Hoofdproces huidige werkwijze sociaal domein vastgesteld
Meer Innovatie We zijn een lerende en innoverende organisatie in de gemeenschap	1. Het IV landschap is meer passend voor de dienstverlening Sociaal Domein 2. Onze werkprocessen zijn meer ingericht vanuit de inwoner centraal 3. We werken meer datagedreven in de PDCA-cyclus 4. We maken meer samen met de gemeenschap het nieuwe beleid	I. Procesmodel Informatiegestuurd werken (IGW) vastgesteld t.b.v. doorontwikkeling Informatiemanagement II. Nulmeting Transformatie Sociaal Domein gereed III. Gestart met ontwerp- en ontwikkelfase traject vraaggerichte toeleiding IV. Analyse wetgeving V. Nulmeting ongestructureerde informatie SD t.b.v. o.a.. Overgang M365 VI. IGW-basics Jeugd en Wmo VII. Aantal vernieuwingen applicaties VIII. Architecturen IM IX. Routekaart applicatielandschap

De keuze in 2023 om de transformatie via een programma te organiseren was om focus, versnelling en innovatie te organiseren op de ontwikkeling van het sociaal domein. De lijnorganisatie was op dat moment nog niet voldoende toegerust om dit zelf op te kunnen pakken. De uitvoering van het programma is gestart in 2024. Er is hard gewerkt en er is veel in beweging gezet, ook samen met beleid, uitvoering en andere organisatieonderdelen als bedrijfsvoering.

De beweging is succesvol in gang gezet met het programma TSD. De transformatie in het sociaal domein beperkt zich uiteraard niet tot alleen het programma TSD. Ook in de lijnorganisatie wordt gewerkt aan activiteiten die in het teken van de transformatie van het sociaal domein staan, zoals de samenwerking met het onderwijs, de inzet van het jeugd- en jongerenwerk, het versterken van dorpsgemeenschappen, de uitrol van Welzijn op Recept naar alle huisartsenpraktijk en de uitbreiding van het aantal thuishamers. En in samenspel met onze partners is onder andere het beleidsplan Schuldhulpverlening en de Woonzorgvisie tot stand gekomen.

De constatering was in 2025 dat het beleggen van acties binnen het programma TSD leidde tot extra complexiteit tussen programma en lijn rondom interne communicatie en afstemming. Daarbij was de lijnorganisatie inmiddels beter toegerust; er was veel geïnvesteerd in capaciteit en kwaliteit van personeel. Daarom heeft het college in 2025 besloten om de programmaorganisatie op te heffen en de activiteiten van het programma voort te zetten binnen de lijnorganisatie. Het resterend budget van het programma TSD is door de raad inmiddels overgeheveld naar 2026 zodat er dekking bleef voor de resterende acties uit de periode t/m Q2/2026. Er resteert nog een bedrag van € 2.626 miljoen (waarvan 271k is bestemd voor acties binnen de lijn Innovatie).

2. Vervolg Transformatie Sociaal Domein: naar een Samen sterk Het Hogeland

2.1 Actualisatie beleidsplan Naar een nieuw sociaal domein

In 2022 is het beleidsplan *Naar een nieuw sociaal domein* vastgesteld. Het is een integraal beleidsplan voor het sociaal domein en samenleving die de periode 2022 tot en met 2026 beslaat. In het *Koersdocument Transformatie sociaal domein 2020 – 2030* zijn de strategische doelen vastgelegd: Meer veerkracht, Meer preventie, Meer maatwerk en Meer innovatie. In het beleidsplan zijn deze doelen concreet gemaakt naar activiteiten.

In onderstaand overzicht is dit samengevat:

Doelen Koersdocument	Uitwerking
Meer Veerkracht <i>van zelfredzaam naar samenredzaam</i>	- versterken van de sociale kracht van dorpen, gemeenschappen en sociale netwerken. Altijd is het omzien naar en het zorgen voor elkaar onlosmakelijk verbonden geweest met de dorpen en kernen in Het Hogeland. Dat naoberschap willen we versterken. Het is tenslotte de normaalste zaak ter wereld om zij die dichtbij je staan te helpen als dat nodig is.
Meer Preventie <i>vroege signalering en op tijd erbij zijn</i>	- bouwen aan een effectieve infrastructuur voor vroegsignalering en preventie. Voorkomen is beter dan genezen. Hoe langer een probleem bestaat, des te moeilijker valt het vaak op te lossen. Daarom willen we er vroeg bij zijn, herkennen dat een probleem ontstaat en liefst dan al, samen met de omgeving, oplossen.
Meer Maatwerk <i>inwoner centraal en werken vanuit één gezin, één plan, één regisseur en één budget</i>	- de leefgebieden van inwoners staan centraal. Ieder mens is uniek, ook in zijn problemen. Hogelanders de tijdelijke steun leveren die nodig is, vergt steeds een unieke oplossing. Juist met maatwerk help je inwoners tenslotte het best. Het kan zodoende zijn dat in een schijnbaar gelijke situatie, verschillende oplossingen worden geboden.
Meer Innovatie <i>creatieve oplossingen voor maatschappelijke vragen</i>	- nieuwe technieken om de dienstverlening te verbeteren. Ontwikkelingen in de technologie willen we vaker en beter gaan toepassen. Niet alleen als middel om tijdelijke steun te leveren, bijvoorbeeld een consult via videobellen, maar ook om beter te meten of wat we doen werkt. Ook kunnen we processen verbeteren, door minder regels te maken.

In 2026 eindigt de looptijd van ons beleidsplan *Naar een nieuw sociaal domein*. De vele ontwikkelingen maken het wenselijk en nodig om ons beleidsplan te actualiseren. Er is veel gebeurd dat van invloed is (geweest) op de uitvoering van ons beleid. Dit betreft lokale ontwikkelingen, zoals de start van de Regiodeal in 2025 in Het Hogeland, maar ook regionale ontwikkelingen, zoals de Sociale agenda van Nij Begun. Wijzigingen in landelijk beleid vragen voortdurend onze aandacht. Het gaat dan bijvoorbeeld om (wets-)wijzigingen in het zorgstelsel, onder andere van de jeugdhulp, en op het gebied van wonen.

Daarnaast kan in een nieuw beleidsplan, in samenspraak met onze inwoners en samenwerkingspartners, vastgelegd worden wat nodig is om zo goed mogelijk in te spelen op de uitdagingen van het sociaal domein de komende jaren. Hierbij brengen we ook, met de blik gericht op 2040, de trends en ontwikkelingen in kaart.

2.2 Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen

De komende jaren staat het sociaal domein landelijk, regionaal en lokaal voor een stevige beweging. Landelijke en regionale ontwikkelingen als de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), het programma Wonen Zorg Ondersteuning (WOZO), Wet versterking regie volkshuisvesting en de doorcentralisatie Beschermd wonen vragen om inhoudelijke aanpassingen en om versterking van de wijze waarop wij onze inwoners ondersteunen. Het gaat bij al deze ontwikkelingen om: meer inzet op preventie, het versterken van de veerkracht en eigen kracht van inwoners en leefgemeenschappen, normaliseren waar het kan en passende hulp bieden waar nodig. Tegelijkertijd wordt van gemeenten verwacht dat zij beschikken over goed toegankelijke, stevig gepositioneerde lokale teams die integraal samenwerken en effectief schakelen met partners, in het bijzonder met organisaties en inwonersinitiatieven binnen de sociale basis.

Deze ontwikkelingen vragen om een aantal vervolgstappen. De sociale basis, preventie, de toegang tot dienstverlening en passende hulp zijn, zeker vanuit het perspectief van de inwoner, onlosmakelijk

met elkaar verbonden. De ontwikkelingen vragen om deze hulp dichterbij, mensgerichter, eenvoudiger en meer integraal te organiseren. Dit heeft onder andere effect op de wijze van inkoop van basishulp jeugd en gezin, gericht op het versterken van de mogelijkheden binnen de lokale teams. In Het Hogeland vormen de integrale sociale teams een belangrijke schakel in de toegang tot ondersteuning en voorzieningen in het sociaal domein. Samen zijn we de lokale teams.

Het is nodig om de komende jaren in te zetten op de ontwikkeling van stevige lokale teams, waarin integraal wordt gewerkt vanuit de leefwereld van de inwoners en met een brede blik op de verschillende levensdomeinen. Het is hierbij wenselijk en nodig om de toegang, de lokale teams en de sociale basis goed aan elkaar te verbinden en de gewenste integrale dienstverlening te realiseren, maatwerkgericht, nuchter en solide. Dit betreft zowel een vervolg op eerder ingezet beleid als een fundamentele wijziging om toekomstbestendig te blijven.

3. Hoofdsporen Samen sterk Het Hogeland

In de periode 2026 – 2030 staan er drie sporen centraal:

1. Sociale basis
2. Stevige lokale teams (voor ondersteuning en zorg voor inwoners van 0 tot 100 jaar)
3. Inkoop basishulp Jeugd en Gezin en aanvullende hulp

Binnen deze sporen wordt de komende vijf jaar op de volgende resultaten gestuurd: een onderzoek naar onder andere wat nodig is om de sociale basis te versterken, hoe de gemeente hier beter op kan aansluiten en ervaring opdoen hoe dat in de praktijk te realiseren. Daarnaast het realiseren van Stevige Lokale Teams volgens de eisen van het richtinggevend kader Stevige Lokale Teams in gezamenlijkheid met onze maatschappelijke partners. Tenslotte wordt de inkoop van nieuwe zorgvormen rondom Jeugdzorg (basishulp Jeugd en Gezin, Aanvullende hulp en hoog specialistische jeugdzorg -HSJ) gerealiseerd. Dit laatste overigens in gezamenlijkheid met alle gemeenten binnen de provincie Groningen.

Deze drie sporen krijgen uiteindelijk hun plek in het nieuwe beleidsplan, dat als integraal en overkoepelend document het sociaal domein en samenleving beslaat.

In de volgende paragrafen wordt elk spoor nader toegelicht. Dit voorstel wordt afgesloten met een financiële paragraaf, waarin is aangegeven welke middelen nodig zijn.

3.1 Spoor 1: Sociale basis

Context sociale basis

'Sociale basis' is een landelijk gebruikte term die gaat over de contacten tussen mensen onderling en mensen en organisaties in de samenleving. De term sociale basis komt nog niet voor in ons *Koersdocument Transformatie sociaal domein 2020 – 2030* en ons beleidsplan *Naar een nieuw sociaal domein*. De sociale basis vervult een belangrijke rol in de huidige ontwikkelingen die spelen binnen onze toegang tot ondersteuning en zorg. We willen vanuit onze lokale teams goed aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. Om hier beter bij aan te kunnen sluiten is meer kennis van de sociale basis nodig. Hieraan vooraf moeten we de definitie van de sociale basis beter duiden. Er is in onze gemeente geen gedeelde definitie. Voor effectief beleid is het belangrijk dat duidelijk is wat met de sociale basis bedoeld wordt. En ook welke rol en verantwoordelijkheid wij als gemeente kunnen en willen nemen in deze sociale basis.

Vervolgstappen sociale basis

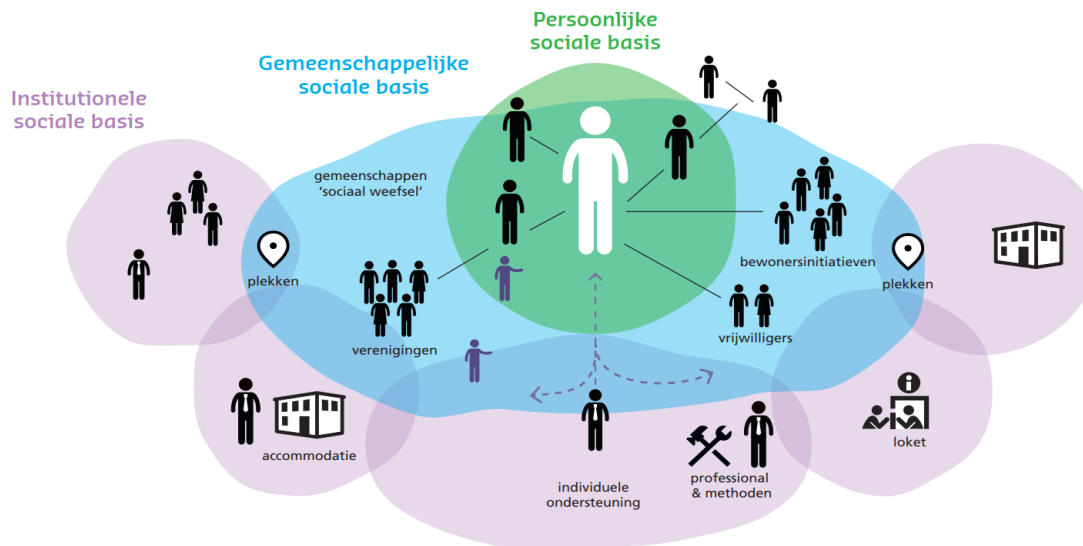
Er wordt een *startnotitie sociale basis* opgesteld, waarin onder andere onze definitie van de sociale basis is beschreven. We kiezen ervoor om voor de definitie gebruik te maken van de omschrijving uit de notitie *De sociale basis versterken, investeren in de toekomst* van Movisie en het Verwey Jonker Instituut (2024).

Binnen de sociale basis worden in deze notitie drie sferen onderscheiden:

1. De persoonlijke sociale basis: De inwoner en diens netwerk.
2. De gemeenschappelijke sociale basis: Inwoners maken deel uit van gemeenschappen, in allerlei vormen.

3. De institutionele sociale basis: Inwoners maken gebruik van accommodaties om samen te komen, bijvoorbeeld dorpshuizen, bibliotheken of gezondheidscentra. Er zijn collectieve voorzieningen, een centrum vrijwilligerswerk en een steunpunt mantelzorg. En er zijn betaalde krachten als maatschappelijk werkers, wijkverpleegkundigen en agenten.

Deze drie sferen overlappen elkaar en hebben elkaar nodig. Samen vormen zij de sociale basis. In de onderstaande tekening is de overlap en de verbinding zichtbaar gemaakt.

Onderzoek sociale basis

De startnotitie is het kader voor een onderzoek door het Sociaal Planbureau Groningen, met als overkoepelende vraag: Hoe functioneert de sociale basis in Het Hogeland, en hoe kan deze worden versterkt?

Onderdeel van dit onderzoek zijn bijeenkomsten met de maatschappelijke organisaties in onze gemeente en de eigen gemeentelijke organisatie. Het doel van deze bijeenkomsten is om inzicht te krijgen in de werking van de sociale basis, in de match tussen de vraag van onze inwoners en het aanbod, en de geografische spreiding van het aanbod. De bijeenkomsten zijn ook bedoeld om in gesprek te gaan en in gezamenlijkheid te komen tot een gedeelde definitie, uitgangspunten en ambities.

Het onderzoek leidt tot een aangescherpte notitie sociale basis. De notitie beschrijft de beleidstheorie en de inzet en criteria om inzichtelijk te kunnen maken op welke wijze de sociale basis bijdraagt aan de gemeentelijke opgaven en hoe deze gevolgd kunnen worden. Het tweede resultaat van het onderzoek is een geografische weergave van de locatie van de doelgroepen en voorzieningen in de sociale basis. De kaart biedt een gebiedsgericht overzicht van de vraag-aanbod match en de eventuele witte vlekken.

Onderzoek inwonersinitiatieven Het Hogeland

In Het Hogeland zijn veel inwonersinitiatieven, groot en klein, en met verschillende doelen. Inwonerinitiatieven zijn belangrijke steunpilaren van de sociale basis. Daarom is het belangrijk om de maatschappelijke waarde van inwonerinitiatieven te begrijpen. Door hun betekenis in kaart te brengen, kan gezorgd worden dat de sociale basis blijft functioneren en haar waarde behoudt voor de toekomst. De maatschappelijke waarde in de context van inwonersinitiatieven verwijst naar de sociale en maatschappelijke betekenis die kan ontstaan in de leefomgeving wanneer inwoners zelf het initiatief nemen om iets op te zetten en/of te verbeteren in hun leefomgeving. Door te achterhalen wat wel en niet werkt, worden waardevolle inzichten verkregen. Dit leerproces helpt de initiatieven zelf ook om effectiever te worden.

We gaan een aantal inwonersinitiatieven laten onderzoeken om inzicht te krijgen in de maatschappelijke waarde van elk initiatief. Bij elk onderzoek staan vier vragen centraal:

- Wat is de maatschappelijke waarde van het initiatief, en hoe is deze waarde uit te drukken?
- Hoe draagt het initiatief bij aan de sociale basis?
- Wat zijn de succes- en belemmerende factoren van het initiatief?
- Welke rol vervult (of vervulde) de gemeente bij het initiatief, en hoe kan de gemeente haar rol beter invullen?

Pilots Jeugd & Sociale basis

We gaan twee pilots financieren, die ten goede komen aan de jeugd in onze gemeente en onze sociale basis versterken: Pilot Op Moat en Pilot Jong Samen.

De pilot Op Moat richt zich op jongeren van 12 tot en met 18 jaar, afkomstig van één van de scholen voor voortgezet onderwijs in onze gemeente. Deze leerlingen gedijen niet meer binnen de reguliere onderwijssetting en er is dus een andere vorm en setting nodig. Naast de schoolgaande leerlingen richt Op Moat zich expliciet op thuiszittende jongeren. Hierbij is aandacht voor de kinderen die vanaf het primair onderwijs thuis zijn komen te zitten. Het onderwijs bij Op Moat wordt verzorgd door docenten van Het Hogeland College en het Terra College. Daarnaast zijn er coaches met expertise passend bij deze doelgroep. Om goed aan te kunnen sluiten bij de leefwereld van de jongeren is verbinding met de sociale basis een belangrijke voorwaarde. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de jongerenwerkers. De verwachting is dat er samenwerking voortvloeit uit de pilot Op Moat en initiatieven in de sociale basis. De pilot start in het najaar 2026 voor de duur van één jaar.

Met de tweede pilot, Jong Samen², wordt algemeen toegankelijke kinderopvang gerealiseerd met als doel: gelijke kansen voor alle kinderen. De eerste duizend dagen – van conceptie tot de tweede verjaardag – vormen een cruciale basis voor de gezondheid, het leren en het welzijn van kinderen. De omgeving waarin een kind opgroeit heeft invloed op de ontwikkelkansen. Uit onderzoek blijkt dat kwalitatief goede kinderopvang de kansenongelijkheid verkleint. Maar juist de kinderen die goede kinderopvang het hardst nodig hebben, maken vóór hun tweede levensjaar weinig gebruik van deze opvang. Het gaat vaak om kinderen waarvan de ouders geen kinderopvangtoeslag van de Rijksoverheid ontvangen.

Bij Jong Samen gaan kinderen in de leeftijd van een halfjaar tot 2 jaar van ouders die geen kinderopvangtoeslag krijgen twee dagen per week naar de kinderopvang. Vanaf hun tweede jaar kunnen deze kinderen gaan deelnemen aan Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Hierdoor neemt de deelname aan VVE toe met een doelgroep die vaak moeilijk bereikbaar is. Inzet van kwalitatief goede kinderopvang voor minimaal twee dagen per week heeft een positieve invloed op de latere schoolcarrière van kinderen.

De pilot loopt in de periode 2026 – 2029. De kosten voor de opvang worden gezamenlijk bekostigd door het Nationaal Programma Groningen en door ons als gemeente.

3.2 Spoor 2: Stevige lokale teams

Context en duiding op ontwikkeling stevige lokale teams

De komende jaren staat het sociaal domein opnieuw voor een stevige beweging. De eerdergenoemde landelijke en regionale programma's vragen om inhoudelijke aanpassingen en om een versterking van de sociale basis.

De rode draad in deze ontwikkelingen is: meer inzet op preventie, het versterken van veerkracht en eigen kracht van inwoners en gemeenschappen, normaliseren waar dat kan en passende hulp bieden waar nodig. Tegelijkertijd wordt van gemeenten verwacht dat zij beschikken over goed toegankelijke, stevig gepositioneerde lokale teams die integraal samenwerken en effectief schakelen met partners, in

² De start van deze pilot is via een apart collegevoorstel voorgelegd, omdat het cofinanciering van een NPG-aanvraag betreft. De aanvraag moest uiterlijk eind mei worden ingediend.

het bijzonder binnen de sociale basis. Nieuwe inkooparrangementen en regionale afspraken versterken deze beweging.

De kern is helder: het succes van deze landelijke en regionale koers staat of valt met een sterke toegang en stevige lokale teams. Voor ons als gemeente betekent dit dat wij niet alleen moeten voldoen aan nieuwe kaders, maar ook de vraag onder ogen moeten zien of onze huidige inrichting ons voldoende in staat stelt om deze beweging waar te maken. Dat vraagt om reflectie op onze organisatie, onze samenwerking en onze manier van werken.

De landelijke en regionale ontwikkelingen die nu spelen leidt tot de vraag: wat voor gemeente willen we zijn voor de inwoners, van jong tot oud, voor onze partners en voor onze medewerkers?

De afgelopen jaren is onder andere via het programma TSD veel opgebouwd met het sociaal loket en de integrale sociale teams. Er is een basis neergezet voor de toegang naar ondersteuning en zorg dicht bij onze inwoners. Echter er ligt een ontwikkelopgave om de volgende stap te zetten.

We gaan de komende jaren werken aan de ontwikkeling van stevige lokale teams, waarin integraal wordt gewerkt vanuit de leefwereld van de inwoners van 0 tot 100 jaar, en met een brede blik op de verschillende levensdomeinen.

De koers en kenmerken voor Stevige Lokale Teams zijn landelijk helder omschreven³. Met het ondertekenen van het convenant⁴ door de VNG namens alle gemeenten heeft ook gemeente Het Hogeland zich aan deze beweging gecommitteerd. Daarmee is de opgave niet vrijblijvend. Hoewel de ambities niet nieuw zijn, maken maatschappelijke ontwikkelingen en toenemende knelpunten een structurele versterking en inhoudelijke bijstelling noodzakelijk.

Ook in de gemeente Het Hogeland zijn demografische veranderingen zichtbaar. Door vergrijzing groeit de groep inwoners die ondersteuning nodig heeft, terwijl het beroep op een steeds kleinere groep vrijwilligers, mantelzorgers en betrokken netwerken toeneemt. De draagkracht van de sociale basis staat daarmee onder druk. Wanneer deze basis verzwakt, neemt het beroep op professionele ondersteuning toe.

Daarnaast staat het jeugdzorgstelsel al langer onder druk. Professionals zetten zich dagelijks in voor complexe gezinssituaties, maar ervaren tegelijkertijd een groeiende afstand tussen hun professionele opdracht en de ruimte om die goed uit te voeren. Administratieve lasten, wachtlijsten en ingewikkelde inkoopprocessen beperken hun handelingsruimte. Dit raakt het werkplezier en vergroot de druk op een arbeidsmarkt die al krap is.

Deze ontwikkelingen leiden tot een groeiend gebruik van zorg en ondersteuning en daarmee tot stijgende gemeentelijke uitgaven. Ook binnen Het Hogeland nemen de kosten binnen de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet toe. Zonder gerichte maatregelen zal deze ontwikkeling zich voortzetten. Om zorg en ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar te houden voor inwoners die deze echt nodig hebben, is het noodzakelijk om nu te investeren in goed functionerende lokale teams en in het beter faciliteren van professionals. Van professionals binnen deze stevige lokale teams wordt verwacht dat zij, door optimaal gebruik te maken van elkaars expertise, met lef en binnen passende mandaten en kaders, het benodigde maatwerk leveren dat aansluit bij de leefwereld van inwoners.

De aanpak van de stevige lokale teams, inclusief basishulp, richt zich niet alleen op het bieden van passende ondersteuning en dienstverlening, maar ook op het versterken van gemeenschappen en het vergroten van de veerkracht van inwoners, gezinnen en sociale netwerken. Op die manier blijven zij duurzaam betrokken en beter in staat om elkaar te ondersteunen, ook wanneer zich in de toekomst nieuwe problemen voordoen. Aanvullende en hoog specialistische hulp sluit hierop aan.

Dit vraagt om een heldere, gezamenlijke visie en een andere manier van werken. Bovenal vraagt het om lef en moed van professionals om vanuit deze visie maatwerk te bieden, met oog voor zowel de

³ [VNG rapport](#)

⁴ [Convenant Stevige lokale teams](#)

korte termijn als voor duurzame resultaten, waarbij professionele ondersteuning uiteindelijk kan worden afgebouwd of zelfs overbodig wordt.

Het vraagt ook om vertrouwen: de ruimte om, in samenwerking met de sociale basis en partners, en aansluitend bij de leefwereld van de inwoner, doorbraken te realiseren — zowel binnen als buiten de gebaande paden. Dit vraagt iets van een gemeentelijke organisatie. Professionals moeten worden gefaciliteerd met voldoende mandaat, een veilige leeromgeving en ondersteunende werkprocessen, systemen en structuren. Zonder deze randvoorwaarden krijgt de noodzakelijke professionele moed onvoldoende ruimte om zich te ontwikkelen.

Vanwege regionale afspraken binnen de jeugdzorgregio Groningen gericht op het hervormen van het jeugdzorgstelsel zal binnen dit project eerst de aandacht uitgaan naar casuïstiek waarbij opvoed- en opgroevragen leidend zijn. Al snel volgt de Wmo en de Participatiewet in balans en vinden we verbinding met andere aanpakken en netwerken zoals de doorbraakmethode, het OGGZ-netwerk, risico jongeren overleg en andere terreinen zoals gebiedsgericht werken. Met als doel om binnen een nieuwe werkwijze, gezins-, netwerkgericht en domeinoverstijgend ondersteuning te bieden en de toegang te verlenen naar de meer gespecialiseerde hulp en behandeling.

De positionering van de lokale teams in onze gemeente houdt sterk verband met hoe de sociale basis eruit ziet, oftewel hoe sluiten we het beste aan bij de leefwereld van onze inwoners? Daar komen vragen uit voort als: Waar moeten we aanwezig zijn zodat we nog beter bereikbaar zijn? En: Wat verwachten onze inwoners en maatschappelijke partners van de lokale teams?

Het onderzoek van het Sociaal Planbureau Groningen, dat bij spoor 1 is genoemd, geeft ons belangrijke informatie over hoe wij ons als gemeente in de toekomst gaan opstellen in onze toegang. Het is belangrijk dat we een herkenbare en betrouwbare partner zijn binnen het brede palet van samenwerkingspartners die we subsidiëren en contracteren.

Het realiseren van deze opgave vraagt om een gerichte veranderaanpak. Voor de gemeente Het Hogeland komt deze beweging op een passend moment. Er is gewerkt aan een gezamenlijke sturingsvisie en koers. Deze koers ligt inmiddels vast en sluit goed aan bij de wendbaarheid, het maatwerk en de professionaliteit die gevraagd worden van een moderne gemeentelijke organisatie.

Vervolgstappen en relatie met organisatieontwikkeling

Het programma TSD heeft de afgelopen periode gefungeerd als vliegwiel voor de beleidsinhoudelijke ontwikkeling. Vanuit dit programma zijn richting en inzichten ontstaan om de beweging in gang te zetten. De volgende stap ligt nu nadrukkelijk in de lijnorganisatie. Hier wordt de visie vertaald naar concrete beleidskaders en een vernieuwde aanpak voor het sociaal loket, de integrale sociale teams en – in een later stadium – de koppeling met ontwikkeling en werkbegeleiding vanuit het ontwikkelplein.

Deze aanpak ontwikkelen we samen met betrokkenen uit de sociale basis, de toegang, de integrale sociale teams, het Ontwikkelplein en bestaande en nieuwe samenwerkingspartners. De landelijke kaders van stevige lokale teams vormen daarbij het uitgangspunt.

Tegelijkertijd onderzoeken we wat deze beweging vraagt van de gemeentelijke organisatie zelf. We brengen in beeld waar huidige werkwijzen, regels en processen het gewenste resultaat versterken en belemmeren en waar aanpassingen nodig zijn. Door structuren, systemen en sturing beter op elkaar af te stemmen, creëren we de randvoorwaarden die nodig zijn om professionals de ruimte te geven hun vakmanschap in te zetten voor inwoners.

Er wordt een tijdelijk veranderteam/ opgaveteam geïnstalleerd bestaand uit professionals vanuit het sociaal domein en bedrijfsvoering. Om de noodzakelijke beweging binnen de gevraagde deadline te realiseren sluiten de directie aan als opdrachtgever van de verandervraagstukken. Hiermee is het mandaat, de rugdekking en de risicobeheersing in een maximale vorm afgehecht en ontstaat er ruimte voor professionals om maatwerk te leveren daar waar dat nodig is.

Deze ontwikkeling vraagt juist nu om deze gerichte vervolginvestering in organisatie, capaciteit en werkwijze, zodat we de noodzakelijke transformatie van het sociaal domein daadwerkelijk kunnen realiseren en de zorg op langere termijn betaalbaar en toegankelijk houden. Daarnaast investeren we in het concretiseren van de koers en visie van de gemeentelijke organisatie en leren we in de praktijk hoe we dit steeds beter kunnen doen.

Beoogde resultaten project Toekomst stevige lokale teams periode 2026-2030:

1. Gedeeld narratief en helder handelingskader voor professionals
De gemeentelijke visie is vertaald naar een duidelijk en herkenbaar narratief en handelingskader voor professionals binnen het sociaal loket, de toegang en de integrale sociale teams. Dit beschrijft de gewenste basishouding, het professioneel en methodisch handelen en de samenwerking met inwoners, hun netwerk en partners in de sociale basis en de stevige lokale teams. Bewonersparticipatie, met speciale aandacht voor jongeren, is hierbij nadrukkelijk betrokken.
2. Aangepaste werkprocessen in toegang en ondersteuning
Werkprocessen rondom toegang, regieondersteuning en casusregie zijn herzien en sluiten aan bij de uitgangspunten van Stevige Lokale Teams: integraal werken, nabijheid, maatwerk en vertrouwen.
3. Organisatorische randvoorwaarden voor opgabegericht werken versterkt
De samenwerking tussen sociaal domein en bedrijfsvoering is versterkt, waardoor beleid, uitvoering en bedrijfsvoering beter gezamenlijk kunnen sturen op complexe opgaven. Binnen het project is ervaring opgedaan met opgabegericht werken, met ruimte voor experiment, leren en professioneel mandaat, daar waar bestaande werkwijzen belemmerend werken.
4. Professionals beter gefaciliteerd in hun vak
Randvoorwaarden binnen de gemeentelijke organisatie zijn verbeterd zodat professionals daadwerkelijk de ruimte krijgen om integraal te werken, maatwerk te leveren en hun professionele mandaat te benutten.
5. Pilot nieuwe werkwijze lokale teams
Vanaf 2027 start een kleinschalige pilot waarin de vernieuwde werkwijze in de praktijk wordt toegepast en verder ontwikkeld.
6. Professionalisering van medewerkers
Professionals zijn opgeleid in de nieuwe werkwijze, inclusief de bijbehorende professionele grondhouding en methodieken gericht op het versterken van eigen kracht, veerkracht en samenkracht van inwoners.
7. Versterkte samenwerking met de sociale basis en samenwerkingspartners
De samenwerking met partners in de sociale basis en basisvoorzieningen, zoals scholen, kinderopvang, de GGD, verloskundigen, wijkverpleging is versterkt, waardoor inwoners eerder passende ondersteuning krijgen en het beroep op zwaardere zorg waar mogelijk wordt beperkt.
8. Juridische borging van de nieuwe werkwijze
De nieuwe werkwijze van de lokale teams is juridisch geborgd. Waar nodig zijn gemeentelijke verordeningen, beleidsregels en mandaten aangepast zodat de werkwijze in lijn is met wet- en regelgeving en professionals binnen duidelijke kaders kunnen handelen.
9. Betere sturingsinformatie over zorggebruik en kosten
Een verbeterde rapportage set ("tellen en vertellen") geeft beter inzicht in dienstverlening, gebruik van ondersteuning en uitgaven binnen Wmo, Jeugdwet en – waar mogelijk – Participatiewet.
10. Inzicht in effecten van de nieuwe werkwijze
Er is een systematiek ontwikkeld om de tevredenheid van inwoners en medewerkers en de impact van de nieuwe werkwijze structureel te meten en te monitoren. Hiermee ontstaat beter inzicht in ervaringen met de ondersteuning en de effecten op zorggebruik en ondersteuning. Hiermee ontstaat ook beter zicht in het werkplezier van medewerkers en of zij zich beter gefaciliteerd voelen in hun werk.
11. Gerichte communicatie richting stakeholders.
Er is een communicatiestrategie en uitvoeringsplan opgesteld voor inwoners, professionals, partners en bestuur om de nieuwe werkwijze van de lokale teams duidelijk en consistent te communiceren.

3.3 Spoor 3: Inkoop basishulp Jeugd en Gezin en aanvullende hulp

Context inkoop jeugdzorg in Groningen

Als Groninger gemeenten zetten we al langjarig in op een gezamenlijk perspectief voor de jeugdhulp. Dit wordt ook wel het langjarig perspectief genoemd. Er wordt gewerkt vanuit de visie: voor het kind, vanuit het gezin. Er wordt ingezet op preventie, het versterken van het normale leven van kinderen

thuis, in de buurt en op school. Inzet is een cultuurverandering en een andere manier van denken en doen door professionals en specialisten. Anders kijken naar opvoeden en opgroeien, bewuster omgaan met het inzetten van hulp, niet te snel labels plakken en waar nodig durven vertragen en verdragen. Hulp, ook specialistische, is beschikbaar als de ontwikkeling van kinderen hapert of vastloopt. Dat moet hand in hand gaan met het versterken van een gezamenlijke werkwijze van professionals, zodat zij met een goede analyse snel en doelgericht de juiste hulp kunnen inzetten. Daarbij is het noodzakelijk dat we een robuuste jeugdhulpregio blijven vormen.

Deze manier van werken willen we gezamenlijk, dus ook in Het Hogeland versterken door onze wijze van jeugdhulp regionaal en lokaal de komende jaren op een andere wijze te gaan inrichten. Daarvoor lopen er meerdere inkooptrajecten die soms lokaal en merendeels regionaal vanaf 2026 t/m 2030 hun beslag zullen hebben. De 'robuuste regio' is een belangrijk element in de Hervormingsagenda en in de voorgenomen wijziging van de reikwijdte van de Jeugdwet. Daarvoor is nauwe samenwerking tussen gemeenten nodig. Dit vereist dat de tien Groninger gemeenten intensief samen optrekken en de jeugdhulp gezamenlijk blijven door ontwikkelen.

In 2026 gaat Het Hogeland de Basishulp Jeugd & Gezin inkopen, samen met de tien andere Groninger gemeenten kopen we daarnaast per 2028 Aanvullende hulp in.

Basishulp jeugd en gezin in Het Hogeland

De Basishulp jeugd en gezin biedt na een lokaal inkooptraject straks laagdrempelige en thuisnabije ondersteuning en maatwerk in de leefomgeving van inwoners. Alle gemeenten in de provincie Groningen willen dat de basishulp zo thuisnabij mogelijk is georganiseerd, waarbij zoveel mogelijk gezinsgericht en context gebonden wordt gewerkt. Daarom wordt de basishulp stevig tegen of in het stevige lokale team georganiseerd en in nauwe verbinding met de sociale basis. De basishulp is laagdrempelig en zonder ingewikkelde procedures toegankelijk zonder beschikking. Basishulp is in veel gevallen voldoende om de vragen van jeugd en ouders te beantwoorden.

Aanvullende hulp jeugd en gezin

Indien basishulp niet voldoende hulp biedt, kan straks een beroep worden gedaan op aanvullende hulp. Jeugdigen en ouders kunnen rekenen op snelle, thuisnabije, specialistische ondersteuning; professionals op directe laagdrempelige en aanvullende specialistische expertise van collega's.

Het betreft hulp bij onder andere:

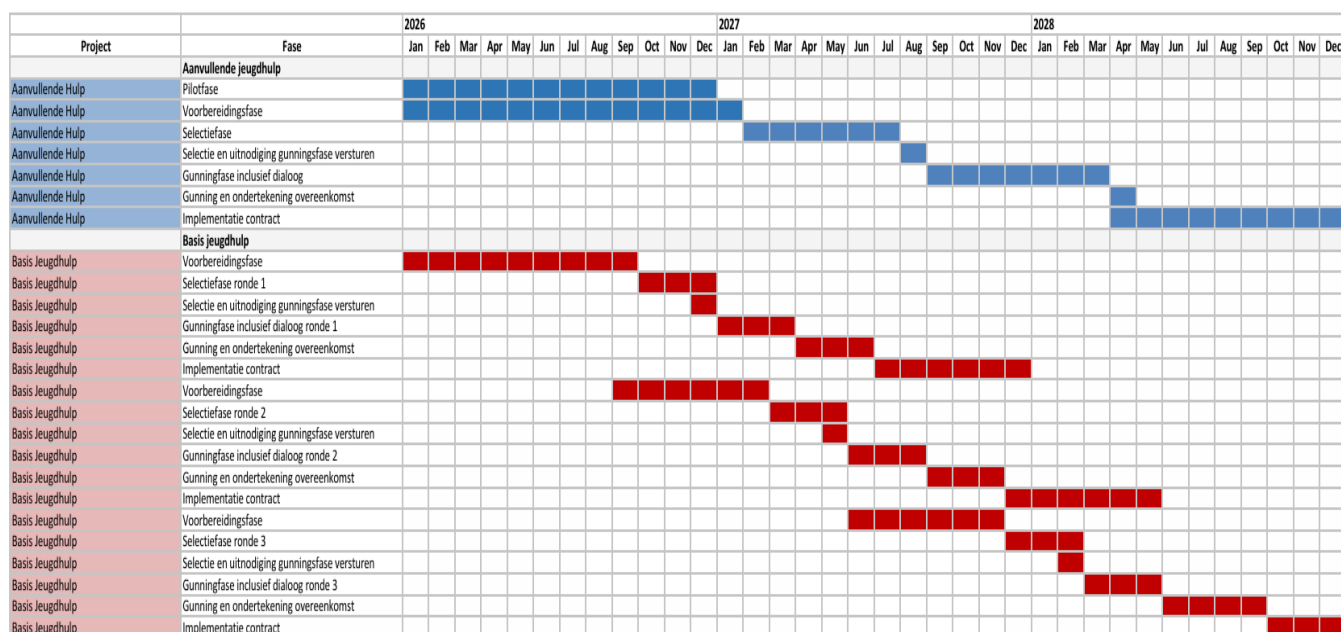
- complexe, vaak meervoudige, opvoed- en opgroei problemen;
- mentale problemen en gedragsuitdagingen zoals alcohol- of game verslaving;
- overmatige stress/ruzies, zorgen maken, sociale isolatie, e.d.;
- ondersteuning van kinderen bij ingewikkelde, langdurige en escalerende echtscheidingen;
- in relatie tot de daginvulling; bijvoorbeeld wanneer er sprake is van complexe problemen op het gebied van opvoeding, onderwijs, mentale gezondheid, enzovoort;
- flexibele en snelle inzet om terugval te voorkomen of om de vooruitgang te borgen.

De aanvullende hulp heeft verschillende functies: consultatie en advies, daadwerkelijke hulp, samenwerking met de lokale context zoals het netwerk van het gezin, de sociale basis en het onderwijs. De hulp wordt uitgevoerd door professionals met diverse expertise op bovengenoemde gebieden. De aanvullende hulp wordt straks als een schil om de basishulp georganiseerd. Het is de bedoeling dat professionals van de lokale teams en basishulp snel en eenvoudig aanvullende hulp kunnen inschakelen, en dat er vanaf het begin, zowel bij de analyse als tijdens het ondersteuningstraject, extra expertise kan worden toegevoegd. Aanvullende hulp is zo mogelijk beschikbaar zonder indicatie.

Daarnaast wordt door de regio gezamenlijk de Hoog specialistische Jeugdzorg ingekocht in de periode tot 2030, voorbeelden van die zorg zijn intramurale zorg of kleinschalige woonvoorzieningen.

De jeugdregio heeft afgesproken dat alle Groninger gemeenten voor 2029 de basishulp jeugd en gezin hebben ingekocht en geïmplementeerd en dat de eerste fase van de inkoop aanvullende hulp per februari 2027 gaat starten. Beide segmenten moeten goed op elkaar aansluiten. De ambitie is dat vanaf 1 januari 2029 de eerste overeenkomsten voor de aanvullende hulp van start kunnen gaan.

De fasering ziet er als volgt uit:

Samenhang inkoop Jeugdzorg met spoor 2: Stevige Lokale Teams

De inkoop van beide eerdergenoemde jeugdzorg is zeer arbeidsintensief en stelt eisen aan de inrichting van onze lokale toegang. Daarmee is er een directe samenhang met het vorige spoor van deze notitie, de stevige lokale teams. Daarom beginnen we met jeugd, maar zien we ook verbanden met andere vormen van ondersteuning die via de sociale teams verleend worden.

We onderzoeken daarom in spoor 2 stevige lokale teams op welke manier de inkoop basishulp jeugd en aanvullende hulp voor het integraal ondersteunen van onze inwoners impact heeft voor de wijze waarop we andere vormen van ondersteuning integraal voor onze inwoners aanbieden.

4. Financiële paragraaf Samen sterk Het Hogeland

In onderstaande tabel staan de benodigde bedragen voor de uitvoering van dit plan weergegeven waarbij rekening is gehouden met de resterende middelen vanuit het voormalig programma Transformatie Sociaal Domein.

	2026	2027	2028	2029	2030
Capaciteit opgave team SLT, incl. inkoop jeugd	531.000	564.000	464.000	226.000	226.000
Uitbreiding capaciteit bij de uitvoering	-	344.000	344.000	344.000	344.000
Samenwerking externe partners i.r.t. opgave stevige lokale teams	-	44.000	44.000	44.000	44.000
Versterken relatie met netwerkpartners	10.000	20.000	30.000	20.000	10.000

Training/ coaching reflectieve praktijk	50.000	80.000	80.000	80.000	80.000
Opleidingsbudget	20.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Communicatiebudget (activiteiten in en extern)	60.000	60.000	60.000	25.000	25.000
Projectleider doorontwikkeling ontwikkelplein	110.000	110.000	110.000		
Overig	40.000	64.000	60.000	38.000	35.000
Onderzoek sociale basis	50.000	-	-	-	-
Onderzoek inwonersinitiatieven	100.000	100.000	-	-	-
Pilot Op Moat (2026/2027)	60.000	140.000	-	-	-
Totaal	1.031.000	1.576.000	1.242.000	827.000	814.000
Resterend budget voormalig programma TSD	1.031.000	1.278.700	-	-	-
Benodigd budget	-	297.300	1.242.000	827.000	814.000

Samenvattend:

Begroting uitvoering voorstel Samen sterk HH: € 5.490.000

Resterend budget programma TSD: € 2.309.700

Benodigd budget uitvoering voorstel Samen sterk HH: € 3.180.300

Toelichting op budgetaanvraag

Er is bewust gekozen voor één integraal budget voor de ontwikkelopgaven binnen het sociaal domein. Deze keuze is ingegeven door de sterke inhoudelijke en organisatorische samenhang tussen de verschillende sporen. Door deze sporen niet afzonderlijk, maar in onderlinge samenhang te organiseren, ontstaat synergie die de effectiviteit en doelmatigheid van de uitvoering vergroot. Ook wordt overlap in inzet van mens en middelen geminimaliseerd. Het eerste spoor is daarbij randvoorwaardelijk voor het resultaat van de overige sporen.

Een afzonderlijke budgettering per spoor zou deze onderlinge afhankelijkheid onvoldoende weerspiegelen en de kansen op een samenhangende uitvoering beperken. Daarnaast zijn er reeds gemaakte afspraken, zoals de regionale inkoop jeugdhulp.

De keuze voor één integraal budget maakt het bovendien mogelijk om de verbinding tussen jeugd, Wmo en de Participatiewet in balans optimaal te benutten. Deze integrale aanpak stelt ons in staat voort te bouwen op bestaande inzichten en leerervaringen, zowel binnen het sociaal domein als in de samenwerking met de bedrijfsvoering. Hiermee wordt voorkomen dat ontwikkelingen versnipperd plaatsvinden of opnieuw worden opgestart. Dit leidt niet alleen tot inhoudelijke meerwaarde, maar ook tot een efficiëntere inzet van middelen.

Naast de gevraagde tijdelijke investering zal gedurende de projectfase steeds meer inzicht ontstaan in waar en hoe inzet doelmatig kan worden georganiseerd om de gewenste impact voor inwoners te realiseren.

De beoogde effecten van deze aanpak zijn:

- een lagere zorgbehoefte door eerdere en meer preventieve inzet van ondersteuning;
- een doelmatiger uitvoeringsproces, gekenmerkt door snellere ondersteuning, vroegtijdig handelen en vermindering van administratieve lasten;
- meer werkplezier en een afname van ziekteverzuim;

- kortere of geen wachtlijsten door efficiëntere inrichting van processen;
- een verminderd beroep op maatwerkvoorzieningen, dankzij preventie en een versterkte basisinfrastructuur.

Deze integrale begrotingsaanpak draagt bij aan zowel kostenbeheersing op de langere termijn als aan betere maatschappelijke resultaten voor inwoners.